

Datum: 15.01.2020

Napomena:

Medij: www.mondo.rs

Link: <https://mondo.rs/Info/Srbija/a1270477/Diana-Budisavljevic-biografija.html>

Autori: Redakcija

Teme: Vojska Srbije

Naslov: GODIŠNJICA ROĐENJA VELIKE HEROINE: Dijana anđeo čuvar srpske dece (VIDEO)

Diana Budisavljevic iz rata je spasla hiljade srpske dece, o njoj je snimljen i film "Dnevnik Diane Budisavljević"

Autor mondo.rs 15.01.2020. / 03:31 0

Dijana Budisavljević, "anđeo čuvar" i heroína Drugog svetskog rata koja je od ustaškog noža spasla hiljade srpske dece, rođena je na današnji dan 1891. godine. Izvor: Guliver/Getty Images/Fox Photos/Hulton Archive/MONDO kolaž Zahvaljujući Dijani Budisavljević, od sigurne smrti spaseno je više hiljada srpskih dečaka i devojčica iz ustaških logora u zločinačkoj tzv. Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Dijana (Diana Obexer) Budisavljević (1891 - 1978), po rođenju Austrijanka udata za srpskog hirurga Julija Budisavljevića, izbacila je od sigurne smrti više od 7.500 srpskih devojčica i dečaka iz koncentracionog logora Jasenovac u Nezavisnoj državi Hrvatskoj, gde je ubijeno oko 20.000 srpske, jevrejske i romske dece. Podaci o tačnom broju dece koje je spasla u ustaškim logorima variraju. Govori se o brojci od 15.336 srpske, jevrejske i romske dece. Sasvim sigurno je da je njena akcija bila jedna od najtežih i najobimnijih humanitarnih akcija u Drugom svetskom ratu, a ujedno i najveći humanitarni podvig. Tokom akcije spasavanja umrlo je više od 3.000 mališana, dok je više od 12.000 njih preživelo rat. Rođena u uglednoj insbruškoj porodici Obekser, nakon udaje za lekara Julija Budisavljevića dolazi u Zagreb. Domaćica posvećena deci i suprugu u jesen 1941. u glavnom gradu novoproglašene tzv. Nezavisne Države Hrvatske saznaje za logore u kojima su smeštene pravoslavne žene s decom. Uverena da njen život nije vredniji od života nedužno progonjenih, upušta se u jedan od najhumanijih podviga. Akcijom heroine Dijane Budisavljević sprska deca su ne samo spasena sigurne smrti, već su i sačuvani i njihova vera, identitet i poreklo. Dijana Budisavljević je vodila dnevnik i kartoteku sve spasene dece, koja je sadržala njihove podatke, fotografije i relevantna dokumenta, kako bi se sačuvao njihov identitet i kako bi, njihove porodice, mogle da ih pronađu po završetku rata. Akcija spasavanja srpske dece iz ustaških logora u svom punom obimu otpočela je

Datum: 15.01.2020

Medij: www.mondo.rs

Link: <https://mondo.rs/Info/Srbija/a1270477/Diana-Budisavljevic-biografija.html>

Autori: Redakcija

Teme: Vojska Srbije

Napomena:

Naslov: GODIŠNJICA ROĐENJA VELIKE HEROINE: Dijana anđeo čuvar srpske dece (VIDEO)

posle operacije nemačkih i snaga NDH u Bosanskoj Krajini i na Kozari, juna i jula 1942. Tada je cela jedna velika oblast, naseljena gotovo isključivo Srbima, uništena. Posle užasnih pokolja tokom same operacije, desetine hiljada osoba svih uzrasta je deportovano u najveći koncentracioni logor i logor smrti ustaške države, Jasenovac. Veliki broj zatočenika je odmah ubijen, dok je jedan broj muškaraca i žena upućen u logore u Nemačkoj ili Norveškoj, direktno ili preko logora na Beogradskom sajmištu. Pre deportovanja od žena su oduzeta deca, čak iako se radilo o sasvim malim bebama. Tako se početkom leta 1942. u ustaškim logorima u Jasenovcu, Staroj Gradiški i okolini našlo više hiljada srpske dece odvojene od roditelja, među kojom je ubrzo nastao pomor od gladi i bolesti. Jedna velika grupa dece je usmrćena otrovnim gasom u logoru Stara Gradiška. Potpuno uništenje ovih malih zatočenika sprečila je akcija koju je vodila Dijana Budisavljević, tada već sa širokim krugom saradnika. Obilazeći logore u kome su bila zatočena nevina i nemoćna srpska deca dobila je tifus, koji je preživela. Dijana je bila rođaka Jovanke Broz, a umrla je u Insbruku, u Austriji 1978. godine.. Jovankino devojačko prezime bilo je takođe Budisavljević. Dnevnik koji je Dijana vodila, objavljen je u Zagrebu 2003. godine, pod imenom "Dnevnik Diane Budisavljević 1941-1945". Dnevnik je pronašla i očuvala njena unuka Silvija Szabo, koja od svoje bake nikada nije čula ovu priču. DNEVNIK DIANE BUDISAVLJEVIĆ (trailer)

Izvor: YouTube/ hulahop films Kako je rediteljka filma "Dnevnik Diane Budisavljević", Dana Budisavljević, ispričala za MONDO, Diana porodici, naročito deci, nije želela da priča o svojoj akciji. "Ona Dianu pamti kao baku, porodica je znala za priču o akciji, ali Diana nikada više nije želela da govori o njoj, svakako ne pred decom. Od Silvije smo dobili i Dianinu pisaću mašinu. Ovo je bio komplikovan projekat, jer se o Diani zapravo malo zna. Ona je u dnevnik zapisivala činjenice, ne svoje lične stavove, nije opisivala odnos sa mužem ili bilo kim drugim. Kao da nije smatrala da bilo šta od toga vredi kako bi ostalo iza nje. I ona nije bila politična, nije pripadala nijednoj politici nije imala interes da piše u nečijem interesu," rekla je Dana Budisavljević za MONDO. Dianina kartoteka, koja joj je oduzeta kada je odlučeno da ona nije podobna da bude heroj svog vremena, nikada nije pronađena. Autori filma nadaju se da će jednom biti pronađena, a do tada se nadaju da će "Dianina deca" moći da pronađu informacije barem u virtualnom muzeju koji planiraju da naprave sa njenim zapisima i fotografijama pronađenim u raznim arhivima. Nakon što je objavljen dnevnik počelo je da se javlja interesovanje za lik i delo žene heroja, koja je učinila jedan od najhumanijih podviga tokom Drugom svetskog rata, a u srpskoj javnosti do skoro bila je gotovo nepoznata. U čast ovog "anđela čuvara" srpske, jevrejske i romske dece, koje ih je spasila od ustaškog noža i svirepih zločinaca koji su harali ustaškim logorima, u Domu Vojske Srbije u junu prošle godine održana je izložba "Dijanina deca". Dijana je, 2012. godine, posthumno dobila zlatnu medalju "Miloš Obilić" za ispoljavanje hrabrosti i dela ličnog herojstva. U rodnom Insbruku dodeljen joj je Orden II reda. Pored toga, srpska kulturna javnost joj je odala priznanje kroz više dela. Književnik Boško Lomović napisao je delo "Knjiga o Dijani Budisavljević", a u njenu čast snimljen je i igrano-dokumentarni film "Dnevnik Diane Budisavljević" koji je osvojio prvo mesto na 66. Pulskom festivalu. Takođe, beogradske vlasti su najavile da će joj podići spomenik na Savskom keju na levoj obali Save pored Spomenika žrtvama logora na Sajmištu. Slava joj i hvala!